AUSTAVINDEN

ORGAN FOR VIDREK GRENDELAG

Årg. 7
1985

Nr 3

TIL MINNE.

Den 10. oktober gikk Sofie Petrine Slettbakk bort.
Hun var født 5/7-06 i Hallarhågen og vokste opp som den yngste av 6 søsken.
I 1946 gifta hun seg med Petter Slettbakk fra Sør-Skjomen og de bygde seg et vakkert heim der.

Ho var dessverre mye plaga med sykdom i livet og da mannen døde fra henne, flytta hun til aldershjem i Narvik, hvor hun bodde de siste årene.

I alle år var hun sterkt knytta til heimbygda si her og fulgte med i alt som skjedde her. Ho satt som medlem av sanitetsforeninga her i alle år, til tross for at ho sjelden fikk delta på møtene.

Den dagen hun blei ført til kirkegården her, var den første vinterdagen, og snødrev og storm gjorde nok at mange som ønska å følge henne til sin siste kvile, måtte være heime.

Vi lyser fred over hennes minne.

NYTT FRA REDAKSJON

Her er høstens nummer av Austavinden. Om noen synes den kommer seint, håper vi i redaksjonen at den iallfall kommer godt. Det er ikke bare en seintjobbene redaksjon som er årsaken til denne noe seine utgivelsesdato. Furugårdens eminente trykkeri har innstilt sin virksomhet, p.g.a. manglende bevilgninger. Og dermed har de som var engasjert der mistet det tilbudet, og vi og mange andre må leite etter andre mulige løsninger. Nu gaar alt saa meget bedre ..... sa han .
Etter mange forsøk har vi endelig funnet en løsning på trykkeriproblemet for dette nummeret, men om dette blir en permanent ordning gjenstår ennå å se.
Likevel, her er altså høstnummeret av Austavinden, og vi håper og trur at den skal innholde litt for en hver smak, og er det noen som synes at noe mangler, så har vi masse ledig plass til innsendte bidrag i neste nummer. Julenummeret.

Søndag 27. oktober 1985.

Kjell-Olav Ravn.

25 ÅR

I disse dager for 25 år siden gikk ungkjerringan på Virak og prata om at det skulle vært morro å samles en kveld nå og da for å få en prat rundt en kaffekopp i fred og ro. Alle var småbarns mödre, så dette måtte skje etter leggetid og med husbonden som barnevakt, våken eller sovende, alt etter som.

Vi blei enig om at kl.8 på kvelden skulle de små være i seng, og da skulle mor ha fri for å gå i - ja hva skulle vi kalle dette. Noe forening skulle det ikke være, så et lyst hode sa det skal bli en klubb en sy - klubb, "blott til lyst". Altså måtte det være en sammen- komst hvor vi avslappet og uforpliktende kunne mötes uten de helt store forberedelsene, og bare være oss sjöl.

Antallet medlemmer har variert noe idisse årene, men fra starten var det disse sju: Marit J.,Gerd, Gunvor, Olga O., Konstanse, Alma og Synnöve.

Det förste möte hadde Konstanse,som da bodde i Fine- stua, og vi ble enig om at annenhver onsdag skulle vi mötes en gang hos hver. Det ble ågså bestemt at det måtte være en enkel servering, og gjerne en liten utlodning for morro skyld. Men hovedsaken var å komme sammen for å prate.

Utover i 60 årene skjedde det mye i bygda. Flere flytta, men heldigvis kom det så smått nye til. I 1962 sörga han Jörgen for et nytt medlem. Der kom det ungkone til gårds og hun var yrkeskvinne. Vi var spente på om hun ville bli med i klubben, som Ann-Elise hadde döpt til "Vi-ræk". Hun ble med, men sjöl har hun siden sagt at hun var litt nervös for å mötte alle disse nabokjerringene på en gang. I senere år kom også Berit og Toril som inn- flyttere og ble med.

Når vi i dag,25 år etter, ser til bake på disse årene som er gått så har kanskje denne klubben ikke gitt de store utslag for bygdas ve og vel. Men for oss som har vært med har det blitt et lyspunkt i hverdagen som vi ser frem til. Alle disse koselige sammenkomstene har vi ikke villet være foruten, de har også skapt venskap og sammhörighet i en ofte oppjaget tid.

Vi mötes fortsatt, og selv om praten ikke lenger dreier seg så mye om småbarn så diskuterer vi andre "avleggere". Alle er vi blomsterelskere og bytter gjerne produkter hver vår. Så er det bare å håpe at syklubben "Vi-ræk" er liv laga i nye 25 år.

O.M.C.O.

BYGDEMØTE.

Torsdag den 5. oktober var bygdefolket innbedt til møte på Grendehuset.
Det har jo vært kosta på "huset" både innvendig og utvendig det siste året, så det trengs penger til avdrag på lån, renter og ikke minst strømregninger.

For å makte å betale alt dette, blei det bestemt å lage basar/julemesse på grendehuset siste helga i november, men det må lages og forberedes mye til et slikt tiltak.

Derfor må alle som ønsker å gjøre noe for at vi skal klare å beholde gammelskolen som samlingsplassen vår, lage ting for salg eller til gevinster til den tid.

ALLE KAN GJØRE NOE OM DE VIL - og alle har vel vilje.

Det er allerede satt i gang 1 aktivitetskveld for uka hvor mange unge har vist interesse for å lage fine ting som skal brukes til salgsformål. Det har vært yrende liv med mange flittige hender.
Det er kjøpt inn en del "råstoffer" å lage av, men det er å håpe at noen har giverglede så utgiftene blir så små som overhode mulig.

På møtet var det anledning å få seg kaffe, brus og kaker, - og sannelig var det et livlig loddsalg, så inntekta blei kr. 700,-.

Det blei etterlyst forslag om kurs i høst/vinter på bygdemøtet. Selv om det ikke var så mange som hadde funnet veien til grendehuset denne kvelden, så var det enda færre forslag som kom frem. Gammeldans ble snakka om, men kanskje det var andre ting som ikke blei sagt høyt. Mange har nok en ide om kurs som kunne være til nytte/glede, - OG LA DET HØRES.
Send ethvert forslag til styret i grendelaget snarest.

JULEMESSE

Det er jo ikke stort mere enn 1 måned før julemessa/ basaren skal gå av stabelen, så det er å håpe at alle og enhver som er beboer på Vidrek (Virak) ser det som en oppgave å skaffe tilveie gevinster/gaver/salgs-artikler. Dette kan leveres på grendehuset mandags-ettermiddager mellom klokken 17 og 19 FØR DEN 20. NOVEMBER.
Hvis du tenker å lage en ting som ikke blir ferdig før den fastsatte basardagen, fortell hva det skal være til Lilly Kongsbakk eller Anita Ravn så snart som mulig.

§§§

Smånytt fra bygda

Først hilser vi så meget til Rolf Gundersen i høve 70 årsdagen, - og håper han får helse og glede i menge gode år. Jeg kan huske vi arbeidet en gang sammen, og da sa han meg noen visdomsord om å leve i naboskapet: - En skal ikke være spesiell venn - eller uvenn - med noen, - men prøve å omgas alle i hverdagslivet.

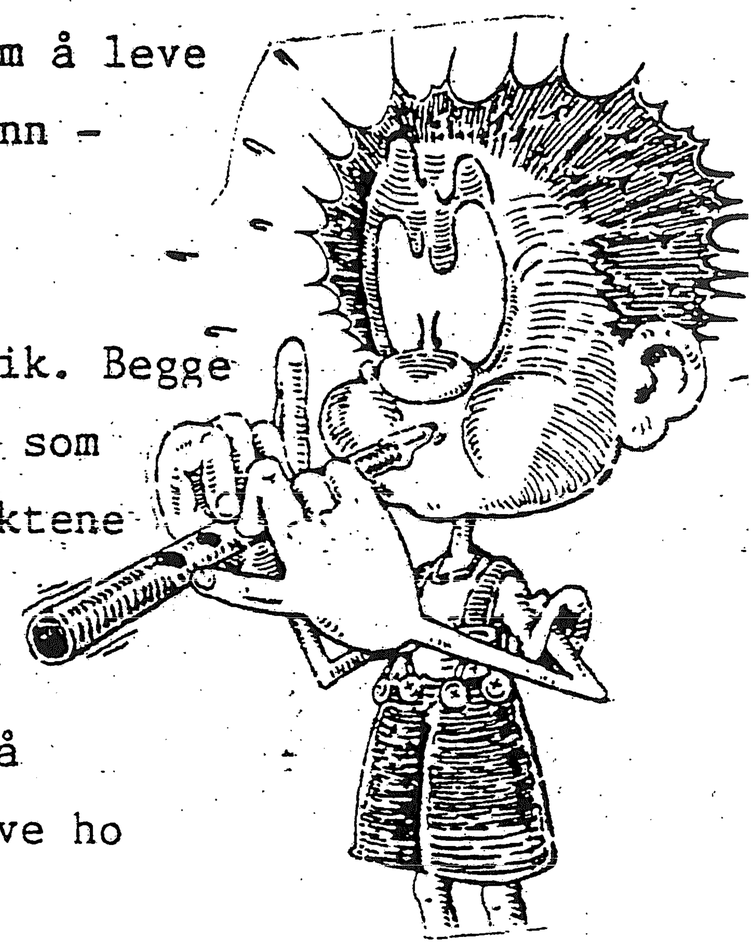

Vi hilser likeledes til Hildur på Skoglund og Hilda i Saltvik. Begge har hatt sine 75 årsdager i haust. Begge er opptatt av det som hender i bygda, - og vi er glad for at de kommer seg til hektene igjen etter sykdom.

Og Gyda Ravn hadde sin 88 årsdag nå i oktober. Hun er jo på sykehjemmet i Narvik, men det hender fremdeles vi får oppleve ho ved sammenkomsten her i bygda.

Det er sikkert flere eldre som har hatt "dager" i høst, og vi ber om rapport til avisen. slik at ingen eldre glemmes.

Det var ikke bare grensehuset som blei fiffa opp i sommer. Han Gamle Karl blei også gul og pen, uten å påstå at han hadde Mao-gule tendenser. Han Albert hadde mye tilhold på taket i sommer. Årsaken veit vi ikke, men han fikk no lakka taket når han allikevel satt der oppe.
Førr i tida skulle jo kjærringan sitte på fjøstaket om det ikke var kalvekyr i fjøsen til jul. Og kallan måtte på nausttakan om det mangla kveite på julebordet. Så ka veit vi?

Arne Båtsmann, Harry og Jørgen har også skifta kulør på husan i sommar. Om det er "valgfargekart" som er brukt, det veit vi ikke, da har det sannelig skjedd store forandringer i deres livslange politiske holdsning.

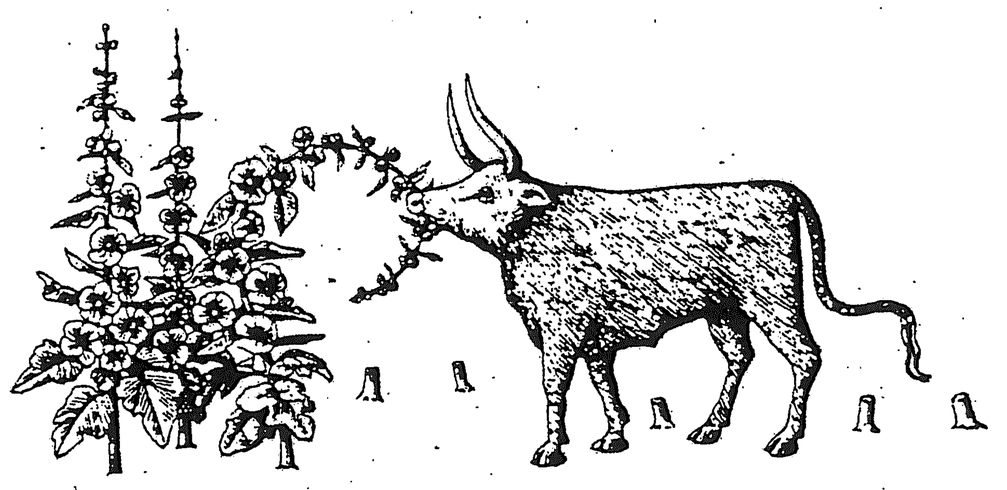

For Jørgen måtte det være både vondt og rart når han etter ca. 50 års husdyransvar, fikk alle dyrene i dyrebilen nå i vår. - Han har i alle fall gjort seg sjøl og mange andre en stor glede.
Vi slipper ut - inn, ut - inn av bilen når vi skal til og fra heimen.
- Men om det nå står klovdyr i hagene dag eller natt, -så fly ikke på telefonen til han i hvert fall med uttrykk for vreden.
-Oksan de sprang nå når de blei jaga, men etter som en hører nå, så er det folket som springer når elgen står i hagen.
Bare spør dem på Brubakken og oppi Røsåsen.

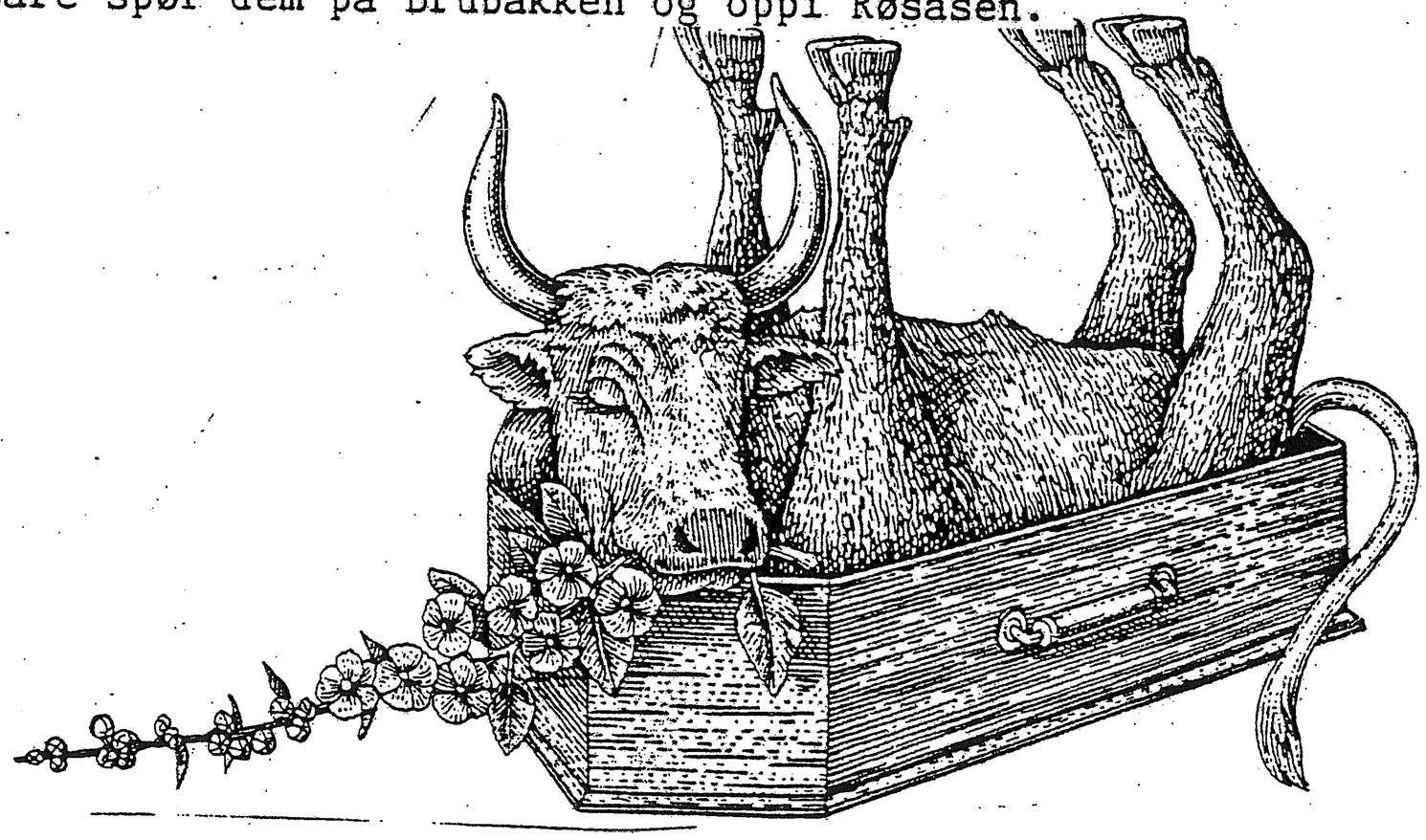

FØRSTEHJELPSKURS.

Virak Sanitetsforening ønsker å arrangere kurs i førstehjelp over nyår dersom interesserte melder seg.
Kurset vil gå over 12 timer og omhandler generell førstehjelp ved skade i trafikken, på fjellet og i hjemmet m.m..
DET VIL IKKE BLI KURSAVGIFT Å BETALE.
Alle som har interesse av å lære førstehjelp kan melde fra til OLGA OLSEN, tlf. 59659.

OM NYBYGG OG ANNET NYTT

Det bygges også i bygda, Torill og Gunnar har fått ferdig fjøsen og flytta inn hester, sauser, kaniner, hunder, katter og kanskje mer. Stafetten går videre til Anita og Svein! Ellers pusser John Martin flittig på fjøsen uten at det kommer leieboere. Kanskje får ho Liv noen sauer og lam når når det ikke lengre er barnehage?

På Gjerhaigen bankes og romesteres det i fjøsen ørk og helg. Mye poteter kjøres inn og mye røyk fra skorsteinen, men noe "Løitenlukt" kan ikke observeres. Det blir for øvrig merkbart rolig når Asbjørn - den gamle - reiser. - Får håpe at ungkona ikke må ha så lang "veksttid" som Gautes potet - som stod ute til midt i oktober.

Men her har Kjell Olav så klart rekorden. Til tross for et fantastisk sommervær, - siste "høy"-lasset kom utav hesjene 13. oktober. Han kan ikke skylde på kona, - ho klarerte seg visst normalt etter almanakken.

Og på Bjerkelund vokser det opp et nytt garasjebygg. Stort og fint, men tendensen har jo vært at bilene vokser fortere, - og måtte likevel stå utenfor. Vokst er det også hos ho Randi lengre oppe på berget, men der skal det ut. Ja, sånn er livet.
Vi skal våre så glade og takksame for grøde og trivsel på alle måter i bygda vår. Det viser at vi har det godt her alle sammen i alle aldre. - Vi har ei god fremtid. "Svartedauetida" - da heiman blei forlatt og forfalt og de gamle satt aleine, - er heldigvis forbi.

Tilslutt går jeg ut fra at disse småertingene blir tatt som det er ment - en spøkefull, fleipete hyldest til bygda og folket her.

JøKo.

KAKELOTTERI

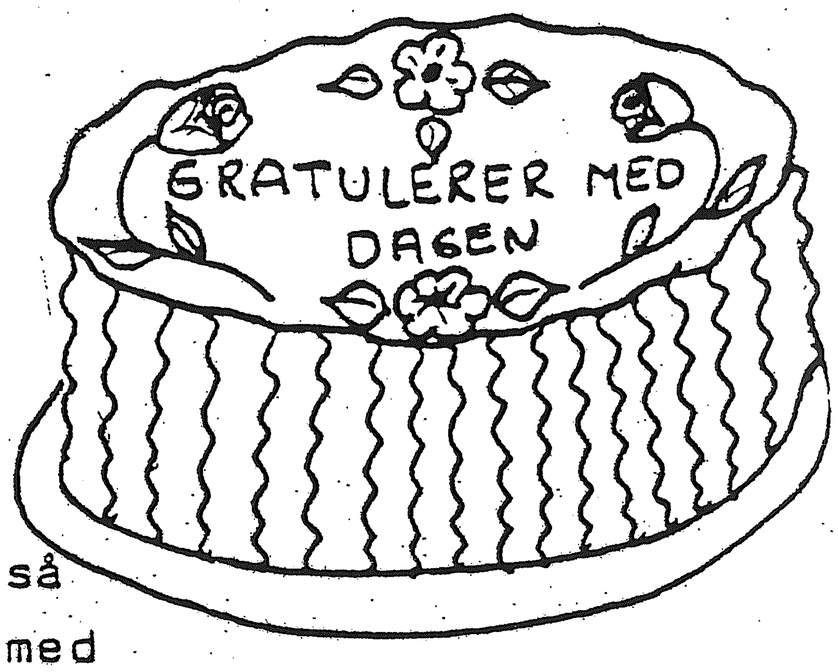

KAKELOTTERI TIL FARSDAGEN DEN 10 NOVEMBER.
Andre søndagen i november er som kjent farsdag,så også i år.Grendelaget har igrunnen ikke så mye med det å gjøre,men til ære for far vil vi lodde ut 4 bløtkaker.Laget trenger å styrke sin økonomi,og far skal jo ha noe godt til søndagskaffen.Derfor håper vi at alle går inn for åvinne ei kake i år.Lodd-selgeran dukke nok opp når tida nærme seg.

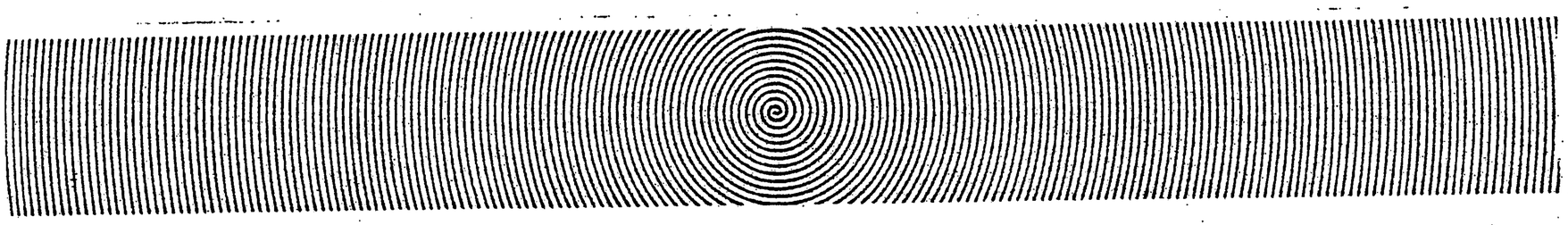

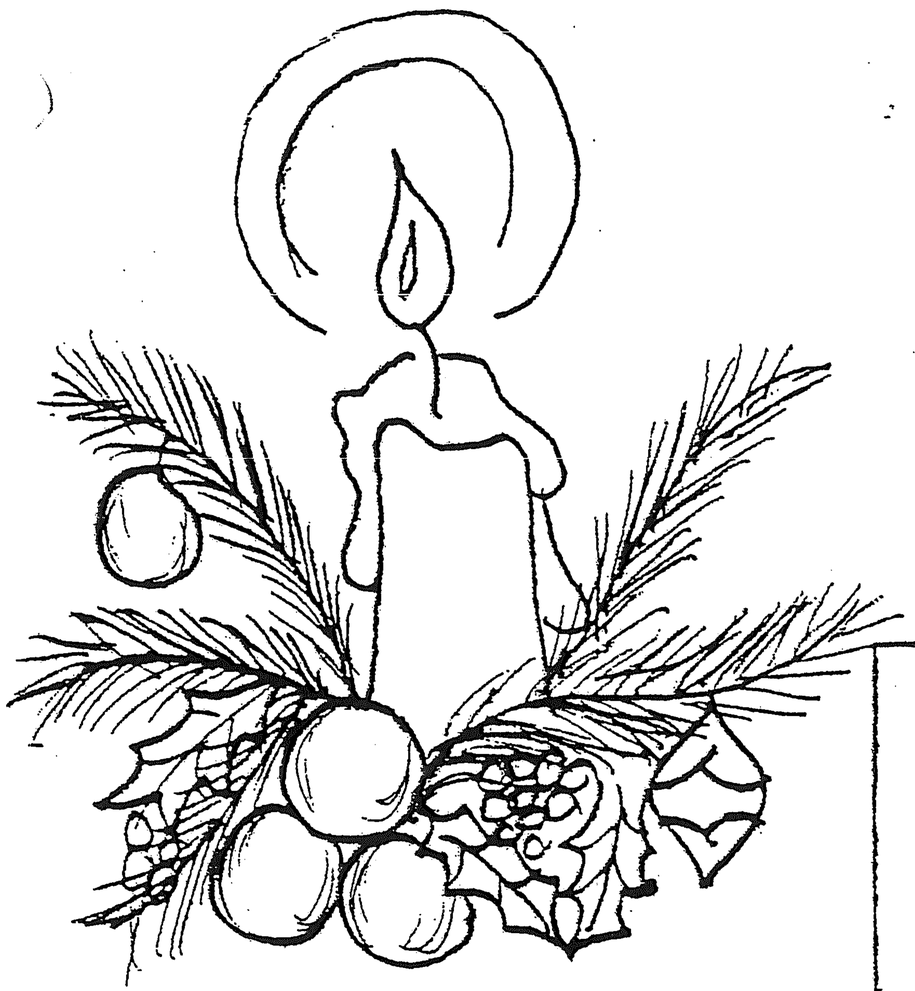

Blå bagvogn til salgs
for 200 kr.
Henv.Toril

Hvis noen vil sende julehilsener til venner og bekjente gjennom Austavinden,vil vi ta med så mange vi får plass til i neste nummer
Vær tidlig ute.

Redaksjonen

GRATULERER

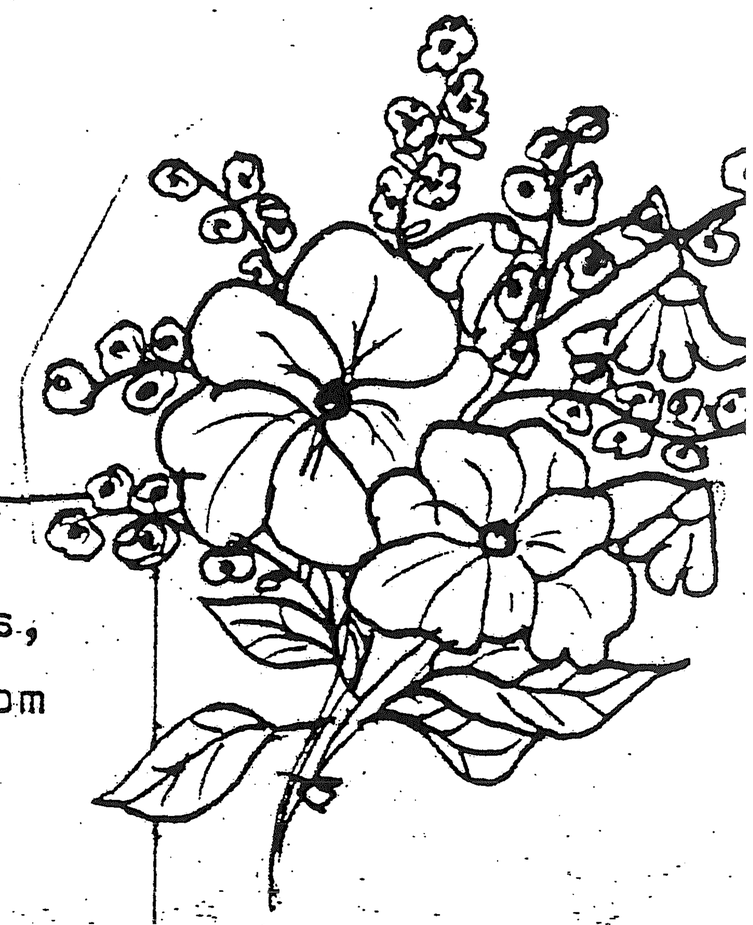

Den 3/9-85 så en ny verdensborger dagens lys, og etter si første uke på Narvik Sykehus, kom lille Åge hjem til Brubakken. Vi gratulerer storebror Lars med sin lillebror, og Arna og Kjell-Olav med sønnen.

Dette er en bekjentgjøring som vi gleder oss veldig over å ha med, og vil gjerne ha det som er fast spalte ???. Til Julenummeret skulle det være klart for et nytt og hvis det går fort unna i mars, rekker vi et i Påske-nummeret også. Etter påsken er det svært usikkert hvor-dan det blir, men det skulle absolutt vært minst en annonse pr. nummer.

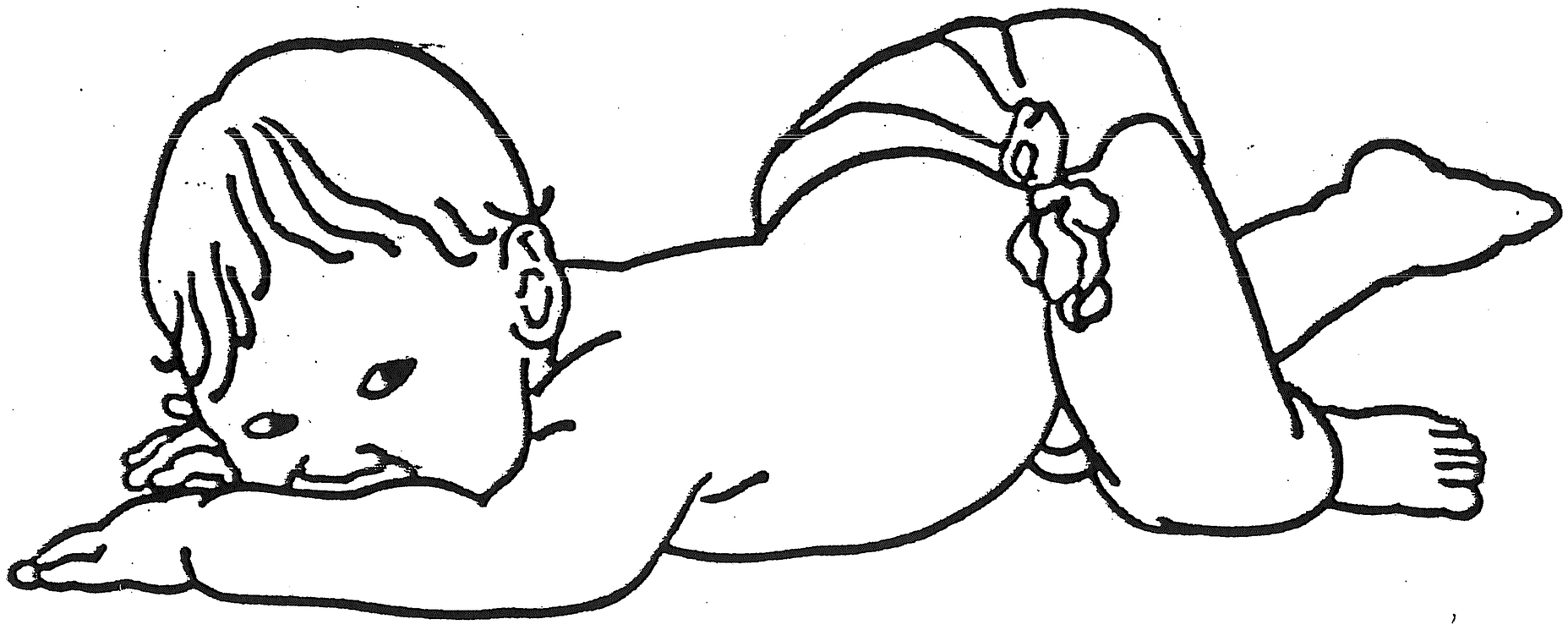

GJØRMECUPEN

Nu e det jo blitt så populært med gjørmebryting på Fossestua om fredagan.Det ikke så mange vet,e at det har skjedd en fredagskveld på Virak også.Det skjedde under skrik og jamring,og så gjørma skvatt.Deltakeran så ikke ut etter basketaket,innsmurt i svart gjørme så det va et under at ingen drukna.Det va bare øyan som va klar og blank.Den yngste aktøren blei plukka opp etter en avbrutt kamp,og putta under dusjen.Det foregikk med lav jamring og godt fotarbeid,så arman mine bar preg av katteklørn.Den eldste deltakern,og kavaleren til Sara,hadde nok avgjordt kampen til sin fordel hvis ikke lille Tigergutt hadde fått hjelp. Etter dusjen blei han frottert tørr,og måtte ligge i armen til den store skjelven gikk over.
Kveldan etterpå holdt han seg helt inn i husveggan for ikke å måtte gå en runde til,så heretter kan de beholde gjørmecupen på Fossestua for hans del.

P.

Frafall i folketalet

Det blei et dypt innhogg i bygda da Monica og Martin fikk anfallet og flytta til Håkvik. Heile 4 unger fulgte med dem, og det var nesten det aller verste - det er ikke så mange av den sorten.

Her hadde de det lyst og fritt og fint, men hva får de der de nå har funnet sengplassen. Innestengt av furuskog, matosen fra naboene, og om naboene har hund uten alderssvekkelse, kan denne bare sende strålen imellom husnåvene.

Nei, det var et strek i regninga for oss andre som blir igjen her, og skulle det nu være noen som har kjennskap til gammeldags hjelp for å få tilbake det man mista, ja, da kan slike gode råd komme godt med.

DET ER IKKJE FORSEINT Å SNU, godt folk som fikk sånn utferdstrang. Skulle det nå høve sånn at frafløtteran skreiv noen ord, så blir vi ikkje å tru de har fått det så mykje bedre enn de hadde det her - selv om veien til "storstaden" blei kortare.

J.

GRENDEHUSSTYRET LURER PÅ OM DET ER NOEN SOM KAN AVSE LITT VED, VI BER DERFØR BYGDAS IVRIGE SKOGBRUKERE OM Å BRINGE LITT HVER, SLIK AT DET BLIR VARMT OG TRIVELIG Å VÆRE PÅ GRENDEHUSET I VINTER.

Det er allerede kommet ei stor, fin babydukke som gevinst til basar/julemesse. Denne er det anledning for alle og enhver å lage klær til. Målene på dukka er som følger:

Hel lengde:	52 cm..	Håndleddsomk:	11 "
Nakke/fotsåle	40 "	Hodeomkrets:	44 "
Overvidde:	42 "	Armlengde:	16 "
Livvidde:	40 "	Låromkrets:	22 "
Hoftevidde:	45 "	Skrittlengde:	18 "
Ryggbredde:	19 "	Fotsåle:	8,5"
Rygglengde:	14 "	Leggomkrets:	17 "
Overarmomkr.:	17 "	Skjørtelengde:	17 "
		Bukselengde:	25 "

For de som måtte ønske å kle "barnet" kan det også kjøpes - om du har råd og giver-glede.

&&&

ELGJAKT

En fredag kveld i Oktober satt AINA, ROGER, ANN KRISTIN, INGER ELIN og Kjell-Olav seg ned å lagde spørsmål til interju med elgjegerne. Etter at vi hadde laget spørsmålene gikk vi ut og interjuet Per Sivertsen. Han fortalte at han bor i Målselv med sin kone. Barna er så store atde er flyttet hjemmefra. De syntes det var som en ferie å være ute i marka og jakte på elg. De har skutt en elgkalv hittil og håper å få flere, for de har sett mange, men mest kyr. De kan desverre ikke skyte kyr,(elgkyr).
Ellers syntes de at jakta er kjempefin, og gjerne tilbake til neste år.

Aina, Inger Elin og Roger.

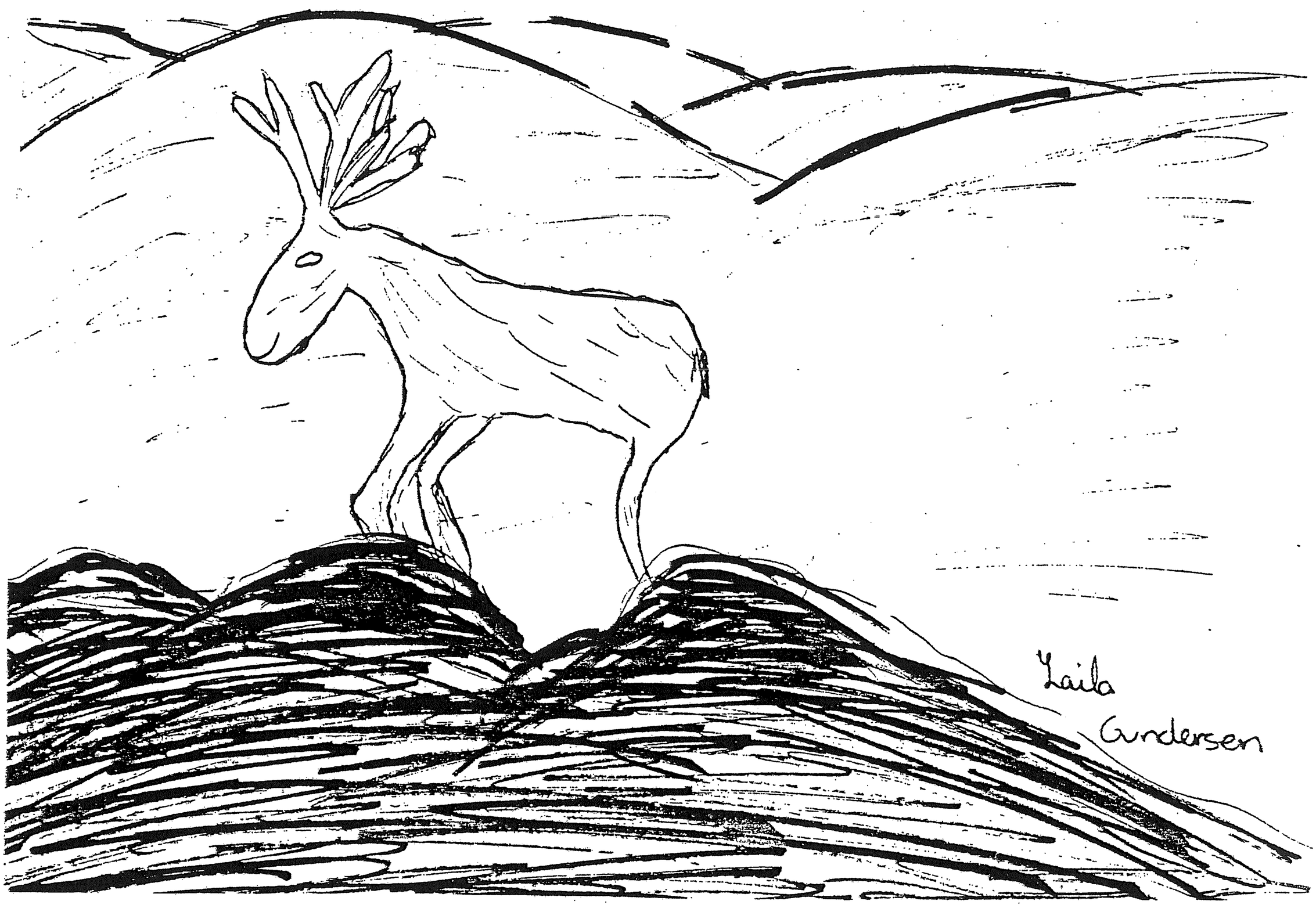

VI VIL HA ROCK!

Da vi var på et møte for ei stund sia, var det noen som foreslo å starte et eller annet kurs. De fant ut at de ville ha et gammeldanskurs. Da sa jeg at vi heller kunne prøve med rock og swingkurs, men ble avist med det samme. Siden nevnte jeg det nærmere for Ungdomsgruppa. Det viste seg å være et godt forslag. Det er sikkert noen fler som er interesert. I allfall for ungdommen på Virak, fra 9 til 100 år.

TORGUNN.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

KJÆRE LESER

EI INTENS BØNN til alle som ønsker at Austavinden skal fortsette, SKRIV I DEN.

Ikke EN av de som skriv i hvert nummer, kan det bedre enn alle de som leser avisen.

Neste gang er det julenummer, og stoff som skal dit må være i redaksjonen for Austavinden før 10. desember.

Med ønske om en god høst

fra

Torbjørn.

Sauhenting

I år gikk det greit å få sauan i land fra øyan.Været var fint,og det var nesten ikke vind.Gunnar dro ut tidlig på dagen med netting,gjerdestaur og kraftfor i båten. Han satte opp ei innhegning i fjærkanten,og sauan gikk etter han inn for å få fóret sitt.Det var bare åstenge porten,så holdt de seg der.Iland hadde vi traktor og tilhenger ståanes,så det gikk som smurt og fådem inn i hengeren,og kjøre dem hjem.Så var Gunnar en tur ute for å ta ned gjerdet dagen etterpå.

I fjord tok det adskillig lengere tid,ja flere dager. Da hentet vi væren hjem tidlig,og fire av sauan fikk vi tak i uten problemer.Da gjensto det to som ikke hadde lyst på nærmere kontakt med oss,og holdt seg på god avstand.Jeg tror vi var tre ganger der ute uten å få dem med.Fjerde gangen bestemte vi at nu skulle de til pers,selv om vi måtte jage dem på sjøen,og plukke dem opp i båten.Været var ikke så bra,så vi måtte legge båten i ei bergklipe på Viraksida av innerøya,i le for vinden.Vi prøvde først å ta båten i land mot vinden,men kallesjen virka som et seil,så det gikk ikke bra.Sneelingan kom og gikk med jevne mellomrom,og var av og til så tett at vi ikke så land.

Det var mor og datter som skulle hentes,og det blei en god del springing frem og tilbake uten at det kom noe handfast ut av det.Vi hadde for med,men det frista ikke så mye at de holdt seg i ro for å spise.Flere ganger hadde vi nesten tak i ulla på dem,før det endelig slo til.Gunnar slengte seg etter voksensauen,og fikk tak mens ho sto med nesa i en fór-boks.Ho fikk band på seg og blei betta fast ombord.Da mora forsvant i båten,stakk dattera avgårde.Vi tok oss en pause til mora hadde kallt henne tilbake.Vi fikk ho manøvrert ned i klipa mot båten og pressa henne helt ned i vannkanten.Da vi kom for nært hoppa ho på sjøen,og begynte å svømme rundt båten. Gunnar hoppa etter,plaska seg til livet ikaldt sjøvann, og fikk akkurat tak i ullhalen da ho fikk fast grunn under føttene igjen.Det ble ei sein avslutning på badesesongen,så vi blir vel å satse på gjerdemetoden heretter

Litt om merkedager og gammel tru.

Når vi blar i almenakken, ser vi der er mange såkalte merkedager og dager tilegnet personer. - Det er den katolske religionslære helt frem til 15.1600 årene som lager mye av disse helgen- og meddesager. Til disse ble det tilknytta betydning om værforhold, hell og lykke, grøde o.s.v..

2/2. KYNDELSMESSE: Skulle enn ikke ha fora meir enn halve vinterforet. Og da snudde bjørnen seg i hiet. "Kjærringjuldagen" blei den også kalt. Kallan var da reist på Lofoten og kjærringa kosa seg heime.

22/2. PEDER STOL: Da fraus ikke telen lengre ned, og jorda begynte å tine nedenfra igjen.

12/3. GREGORMESSE: Skulle dag og natt være like lange.

25/3 VÅRMESSE: Var vårkveld, - en trengte ikke tenne lys. Det var visst også den store brennevinsdagen i Lofoten.
I tidsrommet februar/mars har vi jo feittirsdag med kjøttmølje, eller sodd til middag og askonsdag med grøt til middag.
Og så er det fastelavnsøndag med boller.

14/4. SOMMERMÅLDAGEN. Det måtte ikke være frost natta før. Ellers ville det "fryse på"i 3 uker etterpå. Mildvær den natta gav tidlig vår.

3/5. KORSMESSE: Skal alle gjerder og porter være i orden og alle dyr framfødd. - (Jo en ser liksom dyra går ute og vasser i nysny heilt frem til og med 17.mai).

22/5. BJØRNVÅK: Da går bjørnen ut av hiet.

25/5. GAUKMESSE. Da gol gauken. Og det husker jeg den måtte gjøre før vi ungene fikk gå bærføtter, - ellers blei vi sjuk.

3/6. SKOKLEFALLSDAGEN - da skulle våronna være ferdig og hestene skulle slippes fra skoklene.

21/6. SOMMERSOLVERV - som vi veit om, og feirer med St.Hans aften den 23/6.

I juli har vi 3 "våtdager":

20/7. MARIT VASSAUSE: Regn i disse 2 dagene gav regn i 3 uker.

25/7. JAKOB VÅTHATT:

27/7. SJUSOVERDAGEN. Regn denne dagen gav regn i 7 uker.

27. - 28. og 29. august kunne vi vente nattefrost.

29/9. MEKELI: Da skal alle avlinger være i hus. Om det kom snø før Mekeli, var det ingen vinter, snøen smelta bort igjen.
Dyrene var satt inn og jern og kors skulle festes over fjøsdøra mot trolldom o.s.v..

10 - 14/10. VINTERNETTENE: Kunne en se på himmelens Vinterveg (Melkeveiens" stjernetetthet , - hvordan snåforholdene blei.

HELGAMESSE første søndag i november. Allehelgensdag kjenner vi ennå som minnedag for våre døde.

LUCIANATT 13/12. Har jo sin Luciaprinsesse o.s.v..
Og denne natta kunne alle dyr snakke og fortelle om deres eier f.eks. hadde vanstelt eller mishandlet dem.

Alle ting som var knytta til julefeiringa trenger en egen historie.
- I vår varndom blei det enda spøkt med kallen på nausttaket og kjærringa på fjøstaket, når henholdsvis kveita og Kjelosten mangla i julekosten.

Ellers kan en jo nevne at januar alltid var å regne som en tårr måned. (Ikke nedbør). Om februar mentes at den kunne være vekslende og stormfull. Men dette kan vel være så forskjellig alt etter hvor en bor? Vi her erindrer nok at mars kan være bitende kald, særlig om kveldene når sola er gått ned. -Og får vo så 3 vekes storaustavind, - ja da så.

Blei ikke å nevne at vi har "hundedagene" fra 23. juli til 23. august. Da skulle en jo ikke bade fordi "Kobbspya" eller brennmagneter forpesta havet, - så en kunne få utslett-.
Heller ikke måtte en ligge rett på jorda tidlig om våren, da kunne en få "jordslag".
Og så alle værmerkene da. - Om måsen varsla regn (og mildvær om vinteren) når de satt oppover markene.

JøKo.

NOE FOR OSS?

Et av høydepunktan i sommerferien min,var denstore bærturen.Da samla vi oss,voksne og barn,og dro til skogs for å plukke blåbær.Vi kunne bli opptil 10-12 voksne og like mange barn som dro avgårde.
Vi lunta smått oppover,prata og plukka bær i godt sommervær.Vi ungan hadde også spann,men var vel ikke bestandig så flinke til å fylle dem.Vi skulle helst fylle magen,eller leke gjemt i skauen.Når det lei litt ut på dagen tok vi matpause.Ved blei samla til bålet,og kaffekjelen og pannekakerøra kom frem. Snart lukta det nykokt kaffe og nystekte pannekaker. Sukker hadde vi med både til brødskiva og kakene,og blåbær var det kommet i spannet etter hvert.Vi strødde sukker på maten, og la blåbær oppå.Nydelig var det.
Det e jo spådd at vi skal få fin sommer til neste år også,og tenk om vi i bygda hadde tatt en fellestur til fjells en dag.Avtalt sted,dag og klokkeslett for avmarsj,og hatt en dag på fjellet.Hver familie og deltaker ordner med det de vil ha med.Det var nu bare en strøtanke,og Austavinden kunne fått mange versjoner av en og samme tur.Tenk litt på det i vinter,så tar vi en tur til sommeren.

Av barnemunn

Opp gjennom åran har det vokst opp en god del unger i bygda,og mange historier av barnemunn huskes eller kommer til verden i dag.La oss få noen av dem i bladet vårt. Unger kan virkelig få ting sagt,og her kommer et lite bidrag:

Vi satt og så i atlaset,og det var spennende og spørre om alle merker på kartet.Fingeren pekte på Sørnorge.

Ka e det? Det e OSLO.

Ka e det? Det e et stort fjell.

Ka e det? Det e Mjøsa.

Øyan saumfor den lille blå flekken,og så kom det: "Kor e holken?" Det var da "Så seile vi på Mjøsa" var så populær.

ELG

I år har også æ vært på elgjakt, eller jakt e vel ikke rette ordet å bruke. Nei æ prøvde å skrem vekk elgen,ikke å lokke han tel mæ.
Ja dokker skønne det, at det har sæ sonn, at vi har en jordbæråker her borte på Brubakken. Å der skjønne dokker der trives elgen svært godt. Mæn han e førr tung tel at vi kan ønsk han velkommen,han trakke svartplasten sund, og gjør ellers stor skade.
Så her en Søndag, stilt å fredelig va det, her kom ei svær elgku å stilla sæ opp medt i jordbærlannet. Å me nån glosa som æ slett ikke hadde lært i det faste søndags-programmet som radioen sendte,for æ ut av døra.
Mens æ vefta med arman og hoia det æ va mann førr, sprang æ i fult firsprang mot elgkua. Reaksjon va temmelig uventa, ho rekka sæ ikke. D...n tenkte æ førr mæ sjøl, gloheit og førr.... som æ va kjeik æ mæ rundt etter nokka åkaste. Det første æ så va en pinne i høvelig størrelse. Ækasta det æ kunne og den landa fint mellom bakbeinan på ho. Da kunne æ og resten av herskapet som ettervært hadde kommet sæ ut påtrappa registrere en aldri så liten reaksjon : Joda ho snudde sæ og lukta på pinn. Det va da æ kokte over, æ greip fatt i den første stein æ så, og la på sprang mot kua samtidig som æ tømt vokabulære mitt førr utrøkk som ikke engang æ sjøl veste at hadde. Nu va grensa nådd,den saken va klar. Uheldigvis før mæ mente elgkua akkurat det samme, ho snudde sæ rundt, trampa i bakken,å kom mot mæ. Da snudde æ også, og det va uten at æ fikk tid tel å si ett einaste ord. Da gikk æ inn å la skumle plana, og mens æ sto i vinduet å så elkua rolig førlot jordbærlannet etter eget ønske, svor æ hevn.

Hjemplassen min .....

ANITA DIDRIKSEN RAVN
FØDT 1959
OPPVOKST PÅ LØDINGEN.

Lødingen er et tettsted med ca. 2000 innbyggere på Hinnøy.
Selve Lødingen kommune omfatter også Vestbygda.
Lødingen er et knutepunkt, da det er mye gjennomgangstrafikk.
Det går busser til Bodø, Vesterålen, Harstad, Evenes og Narvik.
Båtforbindelse er det til Lofoten og Narvik.
Sommerstid er hurtigruta som går til Svalbard innom.

Folk flest arbeider i Forsvaret, Televerket, på Losstasjonen eller på Ferjene. En del driver med fiske, går til Barentshavet, på Lofotfisket og en del kvalfangst er det også.
Et forskningsskip, "M. Ytterstad", hører også hjemme på Lødingen.
Jordbruk finner vi ikke før vi kommer til Vestbygda.

Den eneste fjøsen på selve Lødingen er den som tilhører prestegården. Denne har i alle år vært populær blant ungene på stedet. Her har nok mange fått et lam som de fikk stelle, og noen bøtter potet har det blitt plukket for 10 øre bøtta.

Jeg er eldst i en søskenflokk på tre. Pappa arbeider i Forsvaret, mens mamma er hjemmeværende - dagmamma.
Det var aldri noen fritidsproblemer for meg da jeg vokste opp, - mamma og pappa klaget over at jeg var med på for mye, det gikk ut over leksene.

Jeg har vært med i spederen, hobbyklubb, blokkfløyteorkester, friidrett, handball, gått påski og skøyter.
Handball og friidrett var det nok som tok mest tid, - ja, det kunne være trening 5 dager i uka og bort i helgene på turneringer og stevner.

I niende klasse tok jeg til fornuft og kutta ut alt annet enn håndballen, som jeg drev med helt til jeg kom til Narvik.

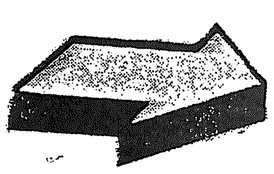

Etter ungdomsskolen fikk jeg handelsskolen og gartnerskolen, for så å havne i Narvik - og nå på Virak.

Virak har jeg faktisk hørt om fra jeg var ei lita jente, da en del utflytta Virak-folk var naboer med oss. Av ungene fikk en høre om besteforeldrene på Virak.

Første gang jeg var her på Virak var i 1975, - det er faktisk 10 år siden. Da begynte jeg å dra på hytta ved Hammarvannet, - men at jeg skulle bli boende her, var det ingen som tenkte på.

Det er ikke langt mellom Lødingen og Virak, men jeg "savner" en del ting:
Hjemme er det mye dårligere vær, nordavinden ned Tjeldsundet og sydvesten inn Vestfjorden. Tåkeluren når det er dårlig sikt. Loddesnurpere som er så nedlasta at det er et under at de fremdeles flyter, og kvalskutene som jager kvalen. Ferjene går jo trofast frem og tilbake. -

Med det er vel minner som hører barndommen til, - og jeg har det ganske bra her på Virak også.

ANITA.

§§§

SOMMERGLIMT

I sommer va høytørken god, og støvlan og regnklærn kunne forbli opphengt og bortgjemt.
Vi starta hesjinga på Albertmarka i sol og strålende vær, og opplevde å få kjørt inn høy i vårt nye høyhus, før vi var ferdig med å hesje. Det vil si at det første som blei opphengt, var tørt før det siste stykket ble slått. Det var jo litt av en opplevelse etter de klissvåte sommeran vi har hatt. At vi heller fikk all nedbøren utover ettersommeren og høsten, e jo ei anna sak, men forandring fryder heter det jo. Til neste år kan kanskje nedbøren forskyve seg ei årstid til, så vi får en skikkelig vinter.
Men til-bake til slotta.
Marius var også med på marka, men noen riktig arbeidskar i det her faget, e han ikke blitt enda. Til neste sommer har han nok fått føtteln under seg, og det tegne allerede til stor aktivitet fra den kanten. Han blir nok å hjelpe til alt han e kar om.
Vi slo hos Gundersen også, og alt høyet kom velberga i hus. På Åsheim har Marit og Jan begynt å slå selv, og været klaffet så godt at høyet der kunne tørkes på bakken. Vi vil si takk til dem for de åran vi har fått bruke låven og jorda. Vi har oppevart alt høyet på låven der, og kjørt det hjem etter hvert. I år blir første året vi har hatt plass til å kjøre alt høyet rett hjem, og det er godt å tenke på. Vi er uavhengig av snø, austavind og dårlig vær, og har høy nok hjemme. Kåre har berga oss i vårknipa nu i to år. I år har vi bare en hest + sauan, så vi er godt sjøl-berga. Kryss i taket og ønsk at vi får en like fin sommer til neste år også.
Da vi tok inn høy fra Gundersenmarka, regna det på Liland, Bogen, Veggen, rundt hele fjorden og helt til Klemsteinvika. Det regna så det slo i marka, tordna buldra og lynet gnistra. Bilan som kjørte forbi oss var klissvåte og passasjeran peika på oss og flirte der vi trakka høylass og hadde ikke kjent en regndråpe. For å spare tid lot vi traktorn være igjen på marka, og kjørte med bil på veien. Et lass blei veldig fullt, så da vi hadde kjørt et stykke

begynte høy-dottan og flagre etter veikanten. Bilan som kom bak fikk antenner og vindusviskera som så ut som nyhengte hesjestrenger, så vi kjørte inn på første utkjørsel for å tråkke bedre. Enden på den trakkinga blei at trakkeren lå på magen over lasset, og tviholdt i karman, mens sjåføren gassa på før å komme seg hjem. Det var ikke mange stråan som kom på avveie på siste betten av veien, men så va det et skikkelig press som dekte toppen av vogna.
Etter hvert kom regnet sigende til Gundersenmarka, også, men da hadde vi kjørt en god del lass. Det siste med presenning over.
Da vi kom så langt at hesjen skulle taes ned, hadde vi selskap av et svart lite knøtt som skal fylle plassen etter Storm. Ho hete Capi og er blitt 3 mndr. gammel, bit oss i hender og føtter med skarpe valpetenner og sørger for at vi slepp og gå rundt i reine klær særlig lenge av gangen. Ho kommer springende i yr glede, og klaske svarte og våte labba oppover oss når ho er ute, og skal vise kor artig det e å ha nån å leke lamme. Det e ikke alle som har det like artig som ho, men ho lære vel folkeskikk etter hvert.
Marius trives oppi dette dyrelivet, og synes det er veldig spennende å dra i pels og ører. Han er interesert i fjordingen også, og har allerede vært på hesteryggen. Den plassen han likte best, var da han fikk sitte på hestehodet og holde Kvikk i øran. Da var han et eneste stort smil.

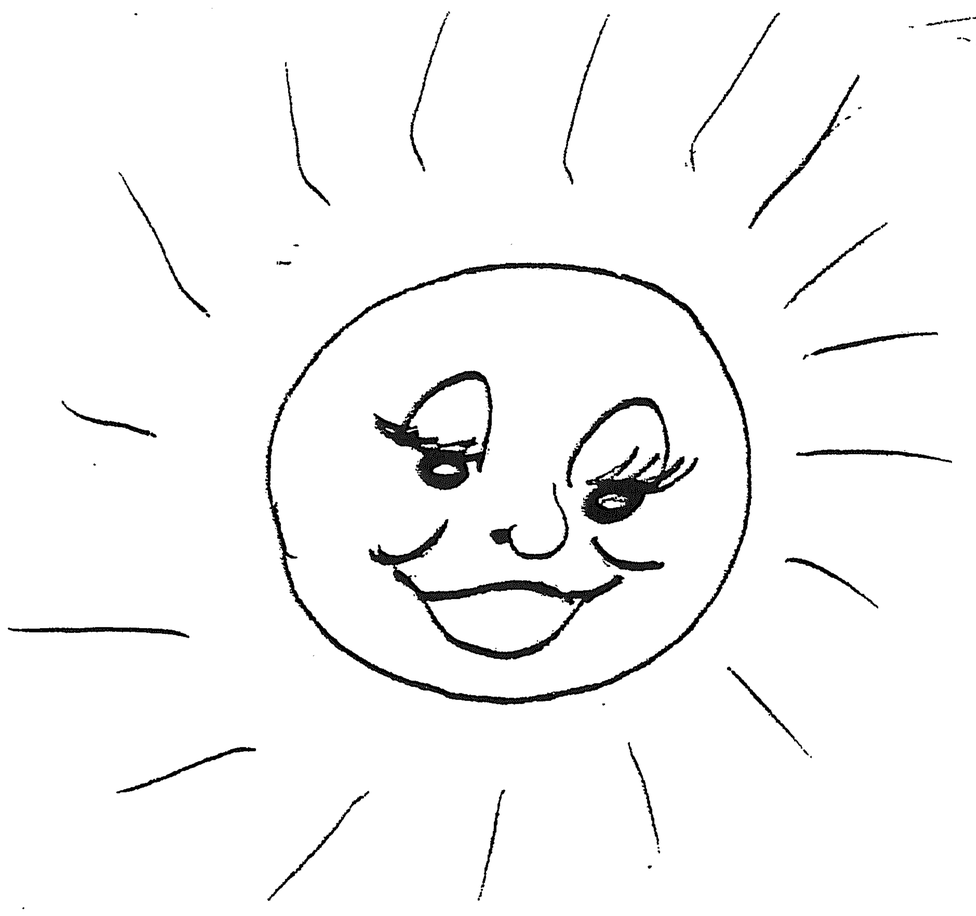

OM BØKER, DIKT, VISER OG HISTORIER.

Mange ville kalle det "drømmerier" o.s.v. når jeg kunne tenke meg ei fast spalte i bladet - om bøker, dikt, gamle viser og historier fra lokalmiljøet.

Kankje kunne vi få frem forslag om bøker vi likte - eller ikke likte. Og mange små dikt og viser vi har liggende kunne deles med andre. Vi har noen bøker sjøl kanskje, - og massevis finnes jo i biblioteket i "Rådhuskjelleren". - Når en minnes "biblioteket", - loftsrommet i Svenskehuset ved Torvet der fru Skog var personalet, så må en smile. Roelene stod så tett sammen at en måtte gå sidelengs. Og kanskje måtte man stable opp fra kasser under trappa - om det var noe spesielt man leita etter.

Vi har det kjempefint i Narvik bibliotek, hvor også avdeling for Nordland fylkesbibliotek ligger. Tror ikke en kan finne på noe tema eller spørsmål som de vennlige damene ikke kan hjelpe oss med. I de små kartotekskuffene finner de utveg til avisartikler, tidsskifter o.l., - eller de sørger for å få det fra andre bibiloteker.

Mikrofilmer og apparater viser deg flere hundre år gamle kirkebøker m-m-- Bare kom deg innom "Rådhuskjelleren", og du vil snart bli stamgjest.

Små dikt og vers finner du også i blader o.l.. Klipp ut og gled deg med dem. Det trenger ikke være de store berømthetene som er til glede bestandig. - Se også i gamle kommodeskuffer eller skriv ned og gjem minner om gamle sanger og historier du har fått fra de som nå er borte.

Det er med glede jeg minnes skumringsstundene foran ei åpen komfyrdør, med oss ungene liggende utover golvet. Ho mor sang viser og fortalte gamle historier. Eller i kværdagskvelden med ruskever ute. Vi var ferdige med leksene, - mor satt med rokk eller karder, far med skomakerbenken eller garnbøting. Og ungene i tur og orden leste høyt fra ei spennende bok. Vi ble retta og korigert i tekst og dramatisering. Søik var det også en del i skolen. Ei av norsktimene blei brukt på samme måten. I kjøkken og skolestue blei stoffet kommentert - og forstått. -Og spennende var det!
Men både far og lærer sørget for at boka blei godt nedlåst til neste gang. Vi lærte og gledes med boka.-

men her har vel vi som foreldre totalt sviktet, - både med bøker, sanger og historier. - Vi skulker grovt, - og lar bare TV og radio, samt kassettspillerne overta. Bevares er det mye godt i disse mediaene, men sannelig kan det bli slavedrivere også - for svake sjeler. Jeg tenker da på voldsomheter og idegivere til skurkestreker.

Tilbake til bokspalten; kom med forslag på blker de likte. Finn frem gamle sanger, dikt og historier og send til avisen. Vi vil "trykke opp" og hjelpe til å bevare dem. Fortell om personer som husker beretninger og hendelser fra tidligere tider.
Alt for mye av dette brydde vi oss ikke om da vi var yngre.
Vi noterte det ikke ned - og glemte det. Og fortelleren eller visesangeren gikk bort med alt sammen.
Ta også vare på gamle bilder!

JøKo.-

$$$

Ei skillingsvise.

Før i tida i våre besteforeldres dager var folk flittige til å synge. Det var de gamle såkalte skillingsviser de mest sang. Det var mange av disse visene. De var ofte svært dramatiske eller litt vemodige i teksten og endte ofte trist. Men det var også glade skillingsviser. De var på mange vers, og folk kunne dem utenat. Min bestefar, Martin Olsen, sang ofte denne skillingsvisa som jeg her gjengir. Han sang den ofte mens han satt og bøtte garn:

Gullsmedvisa.

Ved det svulmende hav med den Hollandske kyst,
bodde en fader så from og så rik.
:/: Til det fremmede land sig en lysttur vil ta,
for at se, for at se sig litt om. :/:

Guld og sølv tok han med, thi men guldsmed han var,
fostersønnen skulde følge med ham,
:/: til det fremmede land seg en lysttur vil ta
nu farvel, og farvel kone blid :/:

Snart svant dagene hen langt fra hjemmet de drog,
sønnen tenkte: Min fader er rik,
:/: inden han fór engang, snart et valg stod for ham
og i avgrunnen der mangler ei svik :/:

Snart sønnen seg op slog sin fader ihjel
og begrov ham i skoven derhen.
:/: Tok hans guld og hans sølv, reiste langt derifra,
tenkte ei mere på faderen god. :/:

Med sin røvede skatt hen til London han drog
og i byen han bliver litt stor,
:/: men forsiktig han var så at ingen forstod
hvad han hadde med faderen gjort. :/:

Han ble gift med en mø, hun var adel og rik
og liten av veksten hun var,
:/: siden svang han seg op så en dommer han blev
etter Engelske love og rett. :/:

Men så hendte det en dag han skulde dømme i en sak
til en morder for gjerningen grov,
:/: men da dommeren kom frem blev han blek som et lik,
thi den døde i Himmelen han så:/:

Frem med vaklende skritt over gulvet han gikk
hen til morderens side derhen,
:/: dømmer mig så som ham, jeg selv har gjort
et mord jeg har myrdet min fader så god. :/:

I et syn her i natt jeg min fader nu så
i blandt Englene utvalgte stå
:/: han til mig talte så: Vil du evig opstå
så gjør bedring for gjerningen grov. :/:

Her er skrifter, her er udi saken forvis
at man gjerning for lyset skal stå.
:/: jeg for evig hadde tenkt at min gjerning var skjult,
men det bliver et gnagende kval. :/:

Da lød et skrik mellem kvinder og barn
forat konen skulde miste sin mand!
:/: thi hans hoved det lå for en økse på jord
til et håp om det Himmelske land. :/:

Det er bedre at gå og vandre omkring
som den usleste tigger og træll
:/: end at gå med et nag uti hjerte og sind
som at Satan kan kvæle din sjel. :/:

Marit.

Skillingsvisene ble for det meste skrevet av studenter og folk som hadde dårlig rå. De skrev visene for å tjene litt penger på dem. Ofte reiste de rundt i fiskevær og spilte på "positiv" og solgte visene sine på sammenkomster der "almuen" møttes. Almuen det var folket. Et positiv var enslags grammofon som de veivet på hele tida mens den spilte viser og sanger. Fiskerne tok skillingsvisene som de kjøpte med seg hjem, og slik ble visene kjent både i bygd og by. Andre solgte skillingsvisene sine på markeder som ble holdt rundt omkring der folk kjøpte og solgte ting de hadde laget.

MUSIKK TIL UNGOMSGRUPPA

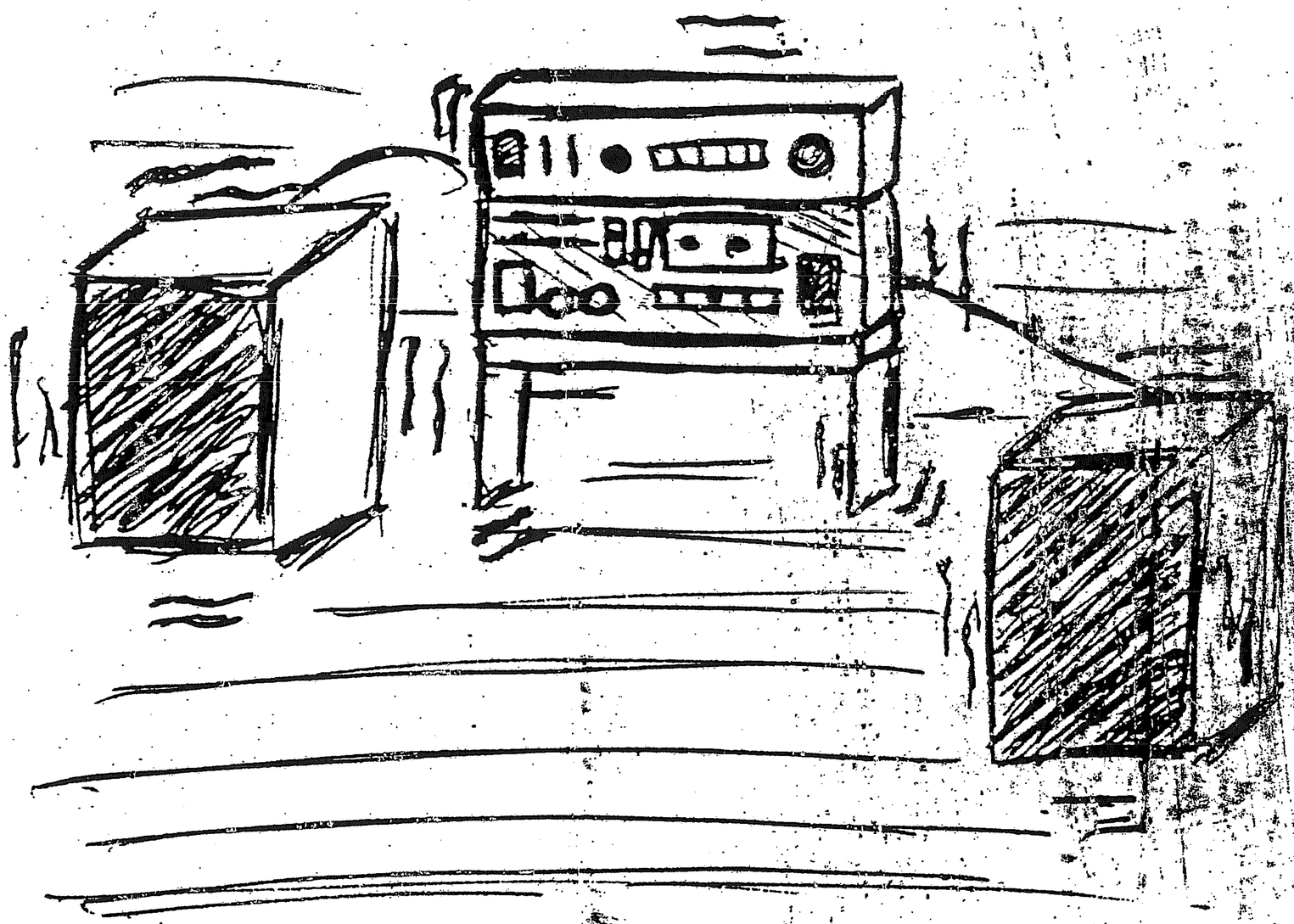

For ei stund sia, før sommerferien hadde vi loppemarked. Der kom det inn en del penger. Sia sommerferien kom like etterpå, sto pengene og renta seg i banken. Men på høsten da vi begynte å møtes igjen fant vi ut at vi skulle bruke pengene til noe. Vi hadde lenge ønska oss musikk og eget stereoanlegg. Kjell-Olav dro rundt i butikker etter tilbud. Han fant et kjempebra stereoanlegg som de bare hadde et igjen av. Derfor måtte vi ha et lynmøte hos Anne-Berit. Alle syntes at det var et bra anlegg, så vi kjøpte det. Det er en kasettspiller,en forsterker og to høytalere. Vi kjøpte tre kasetter for å teste anlegget, og det var kjempegreier, som vi håper og trur vi blir å få mye glede av.

TORGUNN.

Myklevold og sønner

BALLANGEN - ANKENES

Kjører du E6, mot nord eller sør,
må du passere baker Myklevolds dør.
Gode brød, og nydelige kaker.
Der finns bestandig noe som smaker.

Narvik Sparebank

ANKENES - BJERKVIK - NARVIK

Trenger du en prat om litt finansiering,
ta turen til Ankenes - der er så god parkering.

GOD PARKERING
ankenes fargesenter a.s
Ankenesv. 275, tl. 57 107, 8520 Ankenesstrand

Alt hva du trenger av belegg og tapet,
vi har det på tilbud - selv beste kvalitet.

S. THORSTENSEN A/S

8540 BALLANGEN

Til Thorstensen kommer de, store og små.
Alle med nybygg og de som bygger på.
Vi fikk gode tilbud til vårt Grendelag,
og det samme får de som handler i dag.

A. ANTONSEN

DAGLIGVARER
SKIPSPROVIANT

Du trenger ikke slite på storhandelen din,
vi kjører den til døra og bærer den inn.

Ankenes Sparebank

Byens og distriktets eldste bank

Telefoner:
Narvik 082/46 020 Bjerkvik 082/52 101 Håkvik 082/59 355

Vi hjelper deg så gjerne med ønsket å bli rik,
nå kan du også finne oss ved E6 i Håkvik.